

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2026 METAIS TAIKOMO MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
<p>Lietuvos verslo konfederacijos ir Lietuvos pramoninkų konfederacijų 2025 m. rugsėjo 25 d. raštas</p> <p>Lietuvos prekybos įmonių asociacijos 2025 m. rugsėjo 23 d. raštas Nr. 8-14</p> <p>Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“ 2025 m.</p>	<p>Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos prekybos įmonių asociacija (toliau – LPIA), Lietuvos nacionalinė vežėjų automobiliais asociacija „Linava“ (toliau kartu – Darbdavių atstovai) projektui ir siūlomam 1153 eurų minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydžiui nepritaria ir atkreipia dėmesį į tai, kad spartus MMA didinimas gali neigiamai atsiliiepti visiems Lietuvos žmonėms, sparčiai kils darbo užmokestis, o tai skatins infliaciją bei neigiamai atsiliieps konkurencingumui, kuris jau šiuo metu itin sumažėjęs.</p> <p>Žemiau išdėstytos Darbdavių atstovų pozicijos, į kurias Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija pateikia argumentus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įvertinus darbdavių ir darbdavių atstovų pozicijas buvo nutarta nukrypti nuo minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA) nustatymo formulės ir pasiūlytas atsargesnis, kompromisinis sprendimas – nuo 2026 metų MMA didinti iki 1153 eurų, kad 836 eurų MMA dydis „į rankas“ būtų ne mažesnis nei prognozuojama 2026 metų skurdo rizikos riba (gali siekti nuo 786 eurų iki 799 eurų vienam asmeniui), kad nedidėtų skurdas ir nelygybė Lietuvoje.</p> <p>Lietuvos banko duomenimis, MMA nesikeičiant, mažiausiai uždirbančiųjų darbo užmokestis neauga arba auga mažiau nei bendra tendencija.</p> <p>Remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbto Ekonominio raidos scenarijaus rugsėjo mėn. prognozėmis, šiemet Lietuvos bendras vidaus produktas (BVP) galėtų augti 2,6 proc., 2026 m. – 3,3 proc., o 2027 m. – 2,3 proc., 2028 m. – 2,7 proc. Prognozuojama, kad vidutinė metinė infliacija 2025 m. bus 3 proc., o 2026 m. infliacijos tempas pagreitės iki 3,2 proc.</p> <p>Lietuvos banko nuomone, esant aukštai infliacijai, MMA didinimas padeda mažinti jos neigiamas pasekmes mažiausiai uždirbantiesiems, o poveikis vidutinio darbo užmokesčio augimui yra 1,5 proc., jeigu MMA didinama 10 proc.</p>

<p>rugsėjo 30 d. raštas Nr. S-705</p> <p>Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos 2025 m. rugsėjo 19 d. raštas Nr. P7/25-097</p> <p>Laisvosios rinkos instituto 2025 m. rugsėjo 9 d. el. laiškas</p>		<p>Vienas iš esminių sprendimų konkurencingumui didinti – investicijos į gamybos modernizavimą, dirbantieji neturi skursti.</p> <p>MMA didinimas – pajamų nelygybės ir skurdo mažinimo priemonė. Lietuvos banko atlikto tyrimo duomenimis, MMA kėlimas Lietuvoje reikšmingai prisidėjo prie darbo pajamų nelygybės mažėjimo.</p>
	<p>Dėl produktyvumo kriterijaus nustatant MMA</p> <p>Darbdavių atstovai mano, kad MMA augimas nėra pagrįstas realiu darbo našumo didėjimu – per pastarąjį dešimtmetį produktyvumas vidutiniškai kilo tik apie 1 proc. per metus.</p>	<p>Europos Komisijos ekspertai ataskaitoje dėl 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2041 „Dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje“ nurodė, kad produktyvumo kriterijumi gali būti remiamasi tik darbuotojų naudai. Vienas iš esminių sprendimų konkurencingumui didinti – investicijos į gamybos modernizavimą ir robotizaciją.</p>
	<p>Dėl MMA nustatymo formulės keitimo</p> <p>Darbdavių atstovai siūlo keisti MMA nustatymo formulę, kartu atsižvelgti į regionų skirtumus (MMA ir VDU santykis skirtinguose regionuose skirtingas) bei į ekonomikos augimą.</p>	<p>MMA nustatymo formulės keitimo klausimas gali būti svarstomas Trišalėje taryboje vienai iš šalių pateikus prašymą.</p>
	<p>Dėl NPD didinimo</p> <p>Darbdavių atstovai siūlo didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – NPD).</p>	<p>2025 m. rugsėjo 9 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdyje finansų viceministras Darius Sadeckas teigė, kad NPD planuojama didinti 2027 m.</p>
	<p>Dėl MMA ir VDU santykio</p> <p>2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2041 „Dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje“ <i>nenustato privalomo MMA ir vidutinio darbo užmokesčio santykio</i> – minimi tik orientaciniai 50 proc. vidutinio bruto darbo užmokesčio arba 60 proc. bruto medianos rodikliai. Tai reiškia, kad Lietuva nėra įpareigota pasiekti būtent šias skaitines ribas.</p>	<p>Trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. posėdyje, siekiant depolitizuoti minimaliojo darbo užmokesčio dydžio nustatymą, buvo nutarta, kad minimaliojo darbo užmokesčio ir vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) santykis neturi būti mažesnis kaip 45 proc. ir didesnis kaip 50 proc., jis turi atitikti ketvirtadalio didžiausią VDU ir MMA santykį turinčių Europos Sąjungos valstybių narių vidurkį, kuris nustatomas pagal Europos Sąjungos statistikos tarybos paskutinių trejų metų skelbiamus duomenis. Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 3 dalies pakeitimus, susijusius su</p>

		2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2041 dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje perkėlimu, 2024 m. rugsėjo 24 d. posėdyje socialiniai partneriai nutarė nustatant 2026 metų MMA minėtą formulę naudoti kaip orientacinę reikšmę MMA dydžio deramumui įvertinti, kol nebus nutarta kitaip. Šiuo metu santykis – 43,7 proc. (VDU –2375 eurai, MMA – 1038 eurai).
	Dėl rizikos užimtumui Siūlomas MMA didinimas kelia riziką užimtumui, naujų darbo vietų kūrimui. Galimai didės šešėlinės ekonomikos rizika.	Valstybės duomenų agentūros duomenimis, per pastarąjį 10-metį darbuotojų skaičius tik didėjo, išskyrus pandemijos laikotarpį 2020 m. Taip pat, Lietuvos banko atlikto tyrimo duomenimis, neigiamo MMA didinimo poveikio užimtumui nepastebėta. MMA nesikeičiant, mažiausiai uždirbančiųjų darbo užmokestis neauga arba auga mažiau nei bendra tendencija. Šio Lietuvos banko tyrimo rezultatai rodo, kad MMA taikymo praktika Lietuvoje reikšmingai prisidėjo prie darbo pajamų nelygybės mažėjimo.
	MMA dydis turėtų būti siejamas su realiu darbo našumo augimu ir derinamas prie šalies ekonominių sąlygų bei regioninių skirtumų.	Darbo kodekso 141 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad minimalųjį valandinį atlygį ir MMA tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, gavusi Lietuvos Respublikos trišalės tarybos rekomendaciją ir atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos skelbiamą ekonominės raidos scenarijų bei Valstybės duomenų agentūros paskelbtus šalies ūkio vystymosi rodiklius, įvertinusi tokius kriterijus, kaip perkamoji galia pagal pragyvenimo išlaidas, bendras darbo užmokesčio lygis ir jo pasiskirstymas, darbo užmokesčio augimo greitis, ilgalaikiai darbo našumo lygiai ir pokyčiai. Lietuvos Respublikos trišalė taryba, rengdama rekomendaciją, aptaria šioje dalyje nurodytus kriterijus ir kitą informaciją, reikalingą

		MMA nustatyti ir jos deramumui įvertinti. Lietuvos Respublikos trišalė taryba savo išvadą Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikia kiekvienais metais iki birželio 15 d. arba iki kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybės prašomos datos.
Lietuvos prekybos įmonių asociacijos 2025 m. rugsėjo 23 d. raštas Nr. 8-14	LPĮA siūlo MMA didinti iki 1078 eurų, kuris, jos nuomone, atitinka Trišalės tarybos susitarimą ir Lietuvos banko pasiūlymą.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Trišalė taryba 2025 m. rugsėjo 9 d. posėdyje nesusitarė dėl MMA didinimo ir nepriėmė vieno sprendimo dėl 2026 metų MMA dydžio. Vyriausybės atstovai, atsižvelgdami į tai, kad pagal formulę apskaičiuoto MMA atotrūkis nuo esamo MMA yra labai reikšmingas (dėl formulės netaikymo nustatant 2023 m. ir 2024 metų MMA), pasiūlė nustatant 2026 metų MMA sumažinti didėjančią atotrūkį ir siekti ne mažesnio kaip 47 proc. MMA ir VDU santykio, didinant jį 11,1 proc., arba 115 eurų, t. y. iki 1153 eurų.</p> <p>Įvertinus darbdavių ir darbdavių atstovų pozicijas bei ekonominius rodiklius, jau kelerius metus iš eilės nukrypstama nuo MMA nustatymo formulės ir pasiūlytas atsargesnis, kompromisinis sprendimas – nuo 2026 m. MMA didinti iki 1153 eurų, kad 836 eurų MMA dydis „į rankas“ būtų ne mažesnis nei prognozuojama 2026 m. skurdo rizikos riba (gali siekti nuo 786 eurų iki 799 eurų vienam asmeniui), kad nedidėtų skurdas ir nelygybė Lietuvoje.</p>
Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų 2025 m. rugsėjo 22 d. raštas Nr. 1.05-0350	Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai nepitaria Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektui „Dėl 2026 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ Nr. 25-14024.	Neatsižvelgta.

<p>Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos 2025 m. rugsėjo 19 d. raštas Nr. P7/25-097</p>	<p>Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija nepritaria projektu siūlomam 1153 eurų MMA dydžiui.</p> <p>Minėta asociacija Lietuvos ekonomikos konkurencingumo užtikrinimui, investicijų skatinimui, darbo vietų išlaikymui regionuose, tvariam atlyginimų augimui siūlo:</p> <p>atsisakyti MMA kėlimo 2026 m. ir ateityje nustatyti, kad MMA augimo tempas negali viršyti pastarųjų trejų metų darbo našumo augimo vidurkio (remiantis Lietuvos laisvosios rinkos instituto siūlymu – ne daugiau kaip 4,2 proc.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – inicijuoti MMA diferencijavimo pagal regionus modelį, nustatant, kad MMA negali viršyti 50 proc. atitinkamos apskrities vidutinio darbo užmokesčio; – pakeisti MMA skaičiavimo formulę, į ją įtraukiant darbo našumo rodiklio skaičiavimą; – grįžti prie nuoseklaus ir prognozuojamo naujo MMA nustatymo modelio klausimo, kuris depolitizuotų sprendimų priėmimą ir leistų suderinti socialinius bei ekonominius interesus; – darbuotojų pajamų didinimą užtikrinti per neapmokestinamojo pajamų dydžio kėlimą siekiant per kelerius metus jį priartinti prie MMA. 	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>MMA didinimas – pajamų nelygybės ir skurdo mažinimo priemonė. MMA nustatymo formulės keitimas ir visi minimi asociacijos pasiūlymai svarstomi Trišalėje taryboje, vienai iš šalių pateikus prašymą. 2025 m. rugsėjo 9 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (toliau – Trišalė taryba) posėdyje finansų viceministras Darius Sadeckas teigė, kad NPD planuojama didinti 2027 m.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad Trišalės tarybos nariai gali teikti pasiūlymus svarstyti klausimus Trišalės tarybos posėdžiuose.</p>
---	---	---